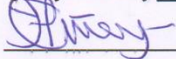

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету _____

 Надія СТЕЦЬ

«01» вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.6 Інтелектуальна власність та патентування в галузі
шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 18 Виробництво та технології

спеціальність 181 Харчові технології

спеціалізація
(за наявності) _____

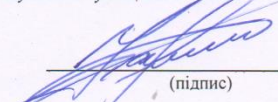
освітня програма «Харчові технології»

рік набору 2023/2024 форма навчання денна термін навчання 1 рік 4 місяці

вид дисципліни обов'язкова

Розробник (-и) Пешук Людмила Василівна, професор кафедри, д-р. с.-г. наук
вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

Погоджено гарант ОП

(підпис)

Андрій Фарісеєв
(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри харчових технологій _____

Протокол від «29» 08 2023 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету

Протокол від «01» 09 2023 року № 1

Дніпро
2023

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залик	залик	курсорова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2023/24	1м	2	2					4,0	150	64	30	34			86	
20__/__																
20__/__																
20__/__																

1. Мета дисципліни

– ознайомлення із загальними питаннями винахідницької, патентної і раціоналізаторської діяльності, основами законодавства України з питань промислової власності та охорони прав на винаходи;

– формування у майбутнього фахівця навичок практичного підходу до вирішення питань патентування власних розробок та проблем інтелектуальної власності.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК 3. Здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.

Дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами під час вивчення дисциплін: «Основи наукових досліджень та технічної творчості», «Сучасні наукові напрями в харчуванні», «Стандартизація, управління якістю та сертифікація продукції та послуг ресторанного господарства».

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1	Знати основи системи інтелектуальної та промислової власності у винахідницькій та патентно-ліцензійної діяльності; методологічні основи створення об'єктів промислової власності.	РН 1. Відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.	Т. 1.1 – 1.5, Т. 2.1 – 2.2
2	Знати основи захисту патентних прав, міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності, авторського права і суміжних прав, а також системи патентної інформації; вміти використовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень.	РН 2. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.	Т. 1.2 – 1.5, Т. 2.2 – 2.4
3	Вміти проводити патентно-інформаційний пошук, оформлювати заявку на об'єкт промислової власності, використовувати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних та інших науково-технічних робіт з метою створення конкурентоспроможної продукції.	РН 8. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.	Т. 1.2, Т. 2.1 – 2.5

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
2 семестр						
Розділ 1. Система промислової власності						
1	Тема 1.1 Законодавство України про інтелектуальну власність. Розвиток законодавства в галузі винахідництва	4	4			8
2	Тема 1.2 Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона	4				8
3	Тема 1.3 Промислові зразки, їх правова охорона	4	4			10
4	Тема 1.4 Знаки для товарів і послуг, їх правова охорона	2				8
5	Тема 1.5 Суб'єкти патентних прав	2				8
Розділ 2. Патентні дослідження						
6	Тема 2.1 Патентна інформація і документація	4	6			8
7	Тема 2.2 Методика проведення патентних	4	6			10

	досліджень				
8	Тема 2.3 Порядок подання та розгляду заявок на винаходи та корисні моделі	2	10		8
9	Тема 2.4 Порядок ліцензування та передачі технологій у сфері промислової власності	2	4		10
10	Тема 2.5 Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності	2			8
Всього		30	34		86

Тематика практичних занять

№ Теми	Тематика (назва) практичного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
<i>Розділ 1.</i>			
Тема 1.1	Законодавство України в галузі охорони прав на винаходи	4	1 – 6, 10 – 13, 15 – 18
Тема 1.3	Ознайомлення з основними засадами патентознавства	4	1, 8, 9, 13, 18
Тема 2.1	Патентна інформація і документація	6	1, 7 – 9 Додаткова: 14 – 20
Тема 2.2	Корисна модель. Перевірка патентоспроможності винаходу і корисної моделі	6	1, 4 – 9 Додаткова: 14 – 20
Тема 2.3	Опис і формула винаходу. Види винаходів	6	1, 4, 6 – 9, 11, 13, 16, 18
Тема 2.3	Класифікація і каталогізація патентної інформації	4	1, 6 – 9, 11, 13, 18
Тема 2.4	Види ліцензій і ліцензійних договорів	4	1, 7, 8, 9, 14, 18
Всього годин		34	-

Тематика самостійної роботи

№ Теми	Тема самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
Тема 1.1	Законодавство України про інтелектуальну власність. Розвиток законодавства в галузі винахідництва. Основні нормативні акти, які регулюють відносини у сфері інтелектуальної власності. Міжнародні договори до яких приєдналась Україна	8	1 – 6, 10 – 13, 15 – 18
Тема 1.2	Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона. Практика правової охорони корисних моделей. Патентування винаходів (корисних моделей) в Україні	8	7 – 9, 13, 14, 18
Тема 1.3	Промислові зразки, їх правова охорона. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки. Реєстрація промислового зразка	10	1, 8, 9, 13, 18
Тема 1.4	Знаки для товарів і послуг, їх правова охорона.	8	2, 4 – 6, 10 – 13,

	Торговельні марки. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг		15
Тема 1.5	Суб'єкти патентних прав. Суб'єктами права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок	8	3, 7, 8, 9, 13, 16, 18
Тема 2.1	Патентна інформація і документація. Класифікація патентної документації. Опис винаходу. Офіційні патентні бюлетені. Інші патентні документи	8	1, 7 – 9 Додаткова: 14 – 20
Тема 2.2	Методика проведення патентних досліджень. Проведення всіх видів патентних пошуків і досліджень	10	1, 4 – 9 Додаткова: 14 – 20
Тема 2.3	Порядок подання та розгляду заявок на винаходи та корисні моделі. Вимога єдиності винаходу (корисної моделі). Загальні вимоги до змісту документів заявки. Заява про видачу патенту	8	1, 4, 6 – 9, 11, 13, 18
Тема 2.4	Порядок ліцензування та передачі технологій у сфері промислової власності. Передача технологій та ліцензування. Правова природа та класифікація ліцензій	10	1, 7, 8, 9, 14, 18
Тема 2.5	Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Паризька конвенція з охорони промислової власності. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності	8	2 – 6, 10, 12 – 17
Всього годин		86	-

5. Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
		75-81
		64-74
Задовільно/Satisfactory		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

Форма оцінювання	Строки проведення оцінювання (тижні викладання)	Максимальна кількість балів
Виконання завдань практичних робіт	23-40	7×4 б= 28
Контрольне тестування за темами	30, 39	2×10 б= 20
Оцінювання рівня виконання питань для самостійної роботи (презентація)	41	12
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		60

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Екзамен	40

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
<i>Форма 1 Виконання завдань практичних робіт</i>	
Бали	Критерій
0	Здобувач вищої освіти не зміг виконати завдання, не оформив звіт практичної роботи
1	Завдання виконано здобувачем вищої освіти самостійно, проте допущено грубі помилки у завданнях практичної роботи
2-3	Завдання виконано здобувачем вищої освіти самостійно, проте допущено незначні помилки у завданнях практичної роботи
4	Завдання виконано здобувачем вищої освіти самостійно без помилок, матеріали оформлені належним чином у звіті практичної роботи
<i>Форма 2 Контрольне тестування за темами</i>	
Бали	Критерій
0	Здобувач вищої освіти не виконав завдання контрольного тестування або виявив повне незнання навчального матеріалу
1-4	Здобувач вищою освіти виконав контрольне тестування, проте допустився грубих помилок в більшій половині заданих питань, недосконало опанував лекційний та практичний матеріал, внаслідок чого показав нерозуміння навчального матеріалу
5-7	Здобувач вищою освіти виконав контрольне тестування, проте допустився помилок, відповівши на більшу половину заданих питань вірно, показав часткове розуміння та орієнтацію у навчальному матеріалі
8-9	Здобувач вищою освіти виконав контрольне тестування, проте допустився незначних помилок, показав достатнє розуміння та орієнтацію у навчальному матеріалі
10	Здобувач вищою освіти виконав контрольне тестування без помилок, надавши правильні відповіді на всі питання контрольного тестування, показав досконале розуміння та орієнтацію у навчальному матеріалі
<i>Форма 3 Оцінювання рівня виконання питань для самостійної роботи (презентація)</i>	
Бали	Критерій
0	Здобувач вищої освіти не виконав письмове індивідуальне завдання, не виступив із доповіддю за заданою темою
1-6	Здобувач вищої освіти виконав письмове індивідуальне завдання, проте не зміг повно розкрити тему, не дотримався норм оформлення та заданого обсягу; відмовився від публічного виступу за заданою темою; не зміг надати відповіді на питання по заданій темі
7-11	Здобувач вищої освіти виконав письмове індивідуальне завдання, на запитання у письмовій роботі дає неповний, але правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад навчального матеріалу; публічний виступ з докладом супроводжується якісним викладом матеріалу; неповні відповіді

	здобувача на основні та додаткові питання щодо теми свідчать про його розуміння та орієнтацію у навчальному матеріалі без заглиблення
12	Здобувач вищої освіти виконав письмове індивідуальне завдання, при усному або письмовому викладі матеріалу дає повні, правильні, послідовні, зв'язні, обґрунтовані відповіді на питання теми, що супроводжуються правильними прикладами; повнота відповіді здобувача на основні та додаткові питання щодо теми доповіді свідчить про глибоке його розуміння та орієнтацію у навчальному матеріалі
Форма 4 Екзамен	
Бали	Критерій
0-10	Виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки, не зміг виконати практичні завдання та тести, надані нелогічні пояснення тощо
11-20	Виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою; частково справився з поставленим завданням та тестами, але при цьому, окремими навичками володіє невпевнено
21-30	Виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при відповіді на питання він виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав поставлене завдання та більшість тестів, показав володіння практичними навичками, але припустив окремі несуттєві помилки
31-40	Виставляється здобувачу вищої освіти, який при відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання матеріалу, правильно та повністю виконав поставлені завдання та тести, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання, передбачені на рівні творчого використання

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

- словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, роз'яснення, лекція, інструктаж;
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація, навчальне спостереження;
- практичні методи: досліди, вправи, лабораторні роботи.

Інструменти та обладнання:

Застосування програмно-технічних та інформаційних засобів (мультимедійне обладнання, комп'ютерні програми та інформаційні технології).

Програмне забезпечення:

ОС Windows 7*; ОС Windows XP MS Office 2007; MS Office 2003, Autocad RM 21MS; Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, Zoom.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт із дисципліни «Патентознавство» О.О. Чернушенко, А.Г. Фарісеєв, Н.В. Кондратюк, Г.В. Новік, Ю.А. Мацук, О. Ю. Вієнко, К.Є. Супруненко, І.П. Гончаренко. ПП «Ліра ЛТД», 2020. Дніпро, 68 с.
2. Каміл, Ідріс. Інтелектуальна власність – потужний інструмент економічного зростання / Каміл Ідріс // ВОІВ. – 2007. – 371 с.
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо охорони інтелектуальної власності» № 1407-IV від 3.02.2004 р.
4. Морозов, О. Ф. Ціна думки – інтелектуальний капітал : монографія / Морозов О. Ф. – Донецьк : Юго-Восток, ЛТД, 2005. – 352 с.
5. Интеллектуальная собственность. Использование. Внедрение. Передача. Информационно-методический сборник по внедрению промышленной собственности в малое предпринимательство (рус. и укр.) / составление, вступление, ред. Ю. Н. Киклевич, С. Н. Цесаренко; Донецкое региональное отделение Академии технологических наук Украины. – Донецк : ВИК. – 2006. – 292 с.
6. Право інтелектуальної власності : академ. курс : підручник для студентів вищих навч. закладів / О. А. Підпригора, О. Б. Бутнік- Сіверський, В. С. Дроб'язко та ін. ; за ред. О. А. Підпригори, О. Д. Свято-цького. – 2-ге вид., переробл. та доп. – К. : Ін Юре, 2004. 672 с.
7. Правила составления, подачи и рассмотрения заявки на выдачу патента на изобретение // Интеллектуальная собственность. – 2000. – № 2. – С. 54–109.
8. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на винахід (корисну модель) : зб. нормативних актів з питань промислової власності. К. : Вища школа. 1998. С. 134–169.
9. Крайнів, П. П. Патентування винаходів в Україні : монографія / Крайнів П. П., Работягова Л. І., Дятлик І. І. ; за ред. П. П. Крайніва. – К. : Ін Юре, 2000. – 340 с.
10. Цибульов, П. М. Популярно про інтелектуальну власність: абетка / Цибульов П. М., Чеботарьов В. П. ; за заг. ред. М. В. Паладія. – К. : Альфа-ПК, 2004. – 56 с.
11. Цибульов, П. М. Управління інтелектуальною власністю : монографія / Цибульов П. М., Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю.; за ред. П. М. Цибульова. К. : К. І. С., 2005. 448 с.
12. Основы интеллектуальной собственности. – К. : Ін Юре, 1999. – 600 с.
13. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. – К. : Форум, 2002. – 319 с.
14. Самусєва, Л. О. Авторське право і суміжні права. Конспект лекцій / Самусєва Л. О. – К. : Інститут інтелектуальної власності і права, 2002. – 56 с.
15. Цибулев, П. М. Оценка интеллектуальной собственности / Цибулев П. Н. – К. : Інститут інтелектуальної власності і права, 2003. – 216 с.
16. Цибульов, П. М. Основы інтелектуальної власності : навчальний посібник / Цибульов П. М. – К. : Інститут інтелектуальної власності і права, 2003. – 172 с.
17. Економіка інтелектуальної власності: використання і передача прав на об'єкти інтелектуальної власності / уклад. Меньяло Л. А. – К. : Інститут інтелектуальної власності і права, 2000. – 168 с.
18. Жаров, В. О. Інтелектуальна власність в Україні : правові аспекти набуття, здійснення та захисту прав / Жаров В. О. – К. : Ін Юре, 2000. – 187 с.

Додаткова:

1. Виявлення порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності. Порядок та оформлення патентного формуляра: методичні рекомендації / за ред. В. Л. Петрова. – К. : Нора-прінт, 2000. – 127 с.
2. Основы интеллектуальной собственности. / І. І. Верба, В. О. Коваль. – К. : Юридичне видавництво «Ін Юре», 1999. – 578 с.

3. Патентування винаходів в іноземних державах / Л. І. Ніколаєнко, І. Ю. Кожарська, В. С. Радомський, С. Й. Полачек. – К. : Держпатент України, 1999. – 123 с.
4. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: підручник / Ю. М. Кузнецов. – К. : Кондор, 2009. – 446 с.
5. ДСТУ 3575–97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення.
6. ДСТУ 3574–97 Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення.
7. Дейниченко Г.В., Горелков Д.В., Дуб В.В., Золотухіна І.В., Мазняк З.О., Терешкін О.Г. Інтелектуальна власність: Підручник. –Харків: Кроссроуд, 2010. – 356 с.
8. Жаров В.О. Право інтелектуальної власності в системі права України: Навчальний посібник. - К.: Ін-т інтел. власності і права, 2004. – 105 с.
9. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О. Довгий, В.О. Жаров, В.О. Зайчук та ін. - К.: Форум, 2002. – 319 с.
10. Право інтелектуальної власності: Академ. Курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів./ За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. - К.: Концер „Видавничий дім „Ін Юре”, 2002. – 672 с.
11. Дейниченко Г.В., Дуб В.В. Патентознавство: Підручник. – Харків: Вид-во «ФОРМ Чальцев О.В.», 2012. – 208 с.
12. Патентні дослідження: Методичні рекомендації / За ред. В.Л. Петрова. – К.: Видавничий дім "Ін Юре", 1999. – 264 с.
13. Монастирецький М., Стеценко О. Технологія формування інформаційного масиву регіонального CD-ROM //Інтелектуальна власність. 2002. №11. С. 24–27.
14. Спосіб виробництва вареної ковбаси для профілактики кальцій дефіцитних станів: пат. на винахід 102495 Україна МПК51 А23L 1/31 / Пешук Л.В., Галенко О.О. заявник і патентовласник НУХТ. №u2012 11757; заявл. 11.10.2012 ; опубл. 10.07.2013, Бюл. №13. 2 с.
15. Фарш для виробництва кулінарних мясо-рослинних напівфабрикатів: пат. на винахід 106686 України МПК А 22 С 11/00 / Пешук Л.В., Гашук О.І., Москалюк О.Є., Коломієць Н.С., Каліцун М.В., Хоменко О.М. заявник і патентовласник НУХТ – № а 2013 07799, заявл. 19.06.13, опубл. 10.01.14,. Бюл. №18. 6 с.
16. Рецептурна композиція напівфабрикату дрібно шматкового охолодженого з м'яса дикого кабана: пат. на винахід 110564 України МПК А 23 L 1/31 / Пешук Л.В., Іщенко В.М., Штик І.І., Іванова Т.М. заявник і патентовласник НУХТ – № а 201409764, заявл. 05.09.14, опубл. 12.01.16,. Бюл. № 1.
17. Ковбаса сирокочена «Північне сяйво»: пат. на винахід 112257 Україна МПК51 А23L 13/40/Пешук Л.В., Штик І.І., Маршалок Т.В. заявник і патентовласник НУХТ – № а 201506030; заявл. 18.06.2015; опубл. 10.08.2016, Бюл. №23. 5 с.
18. Спосіб виробництва промитого рибного фаршу: пат. на винахід 114223 Україна МПК51 А23L 17/00 / Пешук Л.В., Маєвська Т.М. заявник і патентовласник НУХТ – № а201506849; заявл. 10.07.2015, опубл. 10.05.2017, Бюл. №9. 4 с.
19. Білково-вуглеводно-мінеральна добавка «Рекорд-70»: пат. на винахід 117126 Україна МПК51 А23L 29/294/ Пешук Л.В., Горбач О.Я., Галенко О.О., Богун В.Р. заявник і патентовласник НУХТ – №а201705896; заявл. 13.06.2017; опубл. 25.07.2018, Бюл. №14. 6 с.
20. Спосіб промивання фаршу з м'яса птиці механічного обвалювання розчинами харчових органічних кислот: пат. на винахід 117699 Україна МПК51 А22С 21/00/ Пешук Л.В., Іванова Т.М., Маєвська Т.М., Заболотня О.О. заявник і патентовласник НУХТ – № а 201608511; заявл.12.08.2016; опубл. 10.09.2018, Бюл. №17. 5 с.

8. Інформаційні ресурси:

1. Всесвітня організація інтелектуальної власності <http://www.wipo.int/>
2. База патентів України: <https://uapatents.com/>
3. Укрпатент: <https://ukrpatent.org/uk/articles/bases2>

